

SAMENVATTING VERVOLGBIJEENKOMST WERKEN ALS ZELFSTANDIGE 3 SEPTEMBER 2018

Op uitnodiging van het ministerie van Financiën was The Future Group wederom één van de veldpartijen op de vervolgbijeenkomst Werken als Zelfstandige. Dit omdat de informatie en praktijkervaring vanuit opdrachtgevers over dit onderwerp via de Politieke Ronde Tafel (sinds 2014) voor de beleidsmakers op het ministerie van waarde is.

AANPAK PER DOELGROEP

De bijeenkomst startte met een uiteenzetting van de drie voorgenomen maatregelen van het kabinet om te bepalen wie als zelfstandige gezien wordt: een minimumtarief voor zelfstandigen met een laag tarief, een opt-out aan de bovenkant van de arbeidsmarkt en voor de tussengroep een webmodule die uitsluitend moet geven over de arbeidsrelatie. Concrete stappen in de uitwerking zijn er nog niet, wel loopt er een onderzoek naar de manier waarop zzp'ers hun tarief bepalen en is het kabinet in gesprek met de Europese Commissie over de bescherming van werknemers met lage tarieven. De regels rond de Europese interne markt bepalen immers dat vrij verkeer van werknemers (waarschijnlijk laag tarief) en vrij verkeer van diensten (misschien hoog tarief) niet mogen worden belemmerd. Het stellen van regels die een bepaald minimumtarief vereisen kunnen als drempel gelden als andere EU-werknemers hier zouden willen werken, of EU-werkgevers hier zaken zouden willen doen.

POLITIEKE KEUZES

Zichtbaar werd dat het ministerie worstelt met dit dossier. Op alle terreinen worden (politieke) dilemma's gezien waar het kabinet keuzes in moet maken. De minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid Wouter Koolmees geeft aan dat het zeer complex is, bijvoorbeeld door de juridische inbedding en de ont-

wikkelingen op de arbeidsmarkt. Het doel van nieuwe wetgeving op 1 januari 2020 wordt nog steeds als streven vastgehouden aldus de minister. Staatssecretaris Menno Snel van Financiën hoopt dat het dieptepunt in deze discussie is geweest na twee pogingen die niet hebben gebracht waar markt en politiek op hoopten en de weg omhoog nu kan worden ingeslagen. "Reden om op te geven" is er zeker niet aldus Snel.

Eind oktober wordt er door de minister een nieuwe brief naar Tweede Kamer gestuurd met beeld van de uitwerking van de plannen. Ook het criterium gezag wordt in deze brief verduidelijkt. Het gezagscriterium is belangrijk bij het bepalen of sprake is van wel of geen dienstbetrekking en het kabinet wil hiermee in 2019 meer grip hebben op handhaving van de, nog altijd actieve, wet DBA.

TAFELGESPREKKEN MET VELDPARTIJEN

In verschillende ronde tafels is er tijdens de middag met het veld gesproken over onderdelen van de plannen uit het Regeerakkoord. De beoogde opt-out zal voor veel zelfstandig aan de bovenkant van de arbeidsmarkt soelaas bieden. Uit de mond van een van de aanwezige ambtenaren begrepen wij dat van naheffing van de Belastingdienst achteraf geen sprake kan zijn bij de opt-out.

SAMENVATTING VERVOLGBIJEENKOMST WERKEN ALS ZELFSTANDIGE 3 SEPTEMBER 2018

Dit is goed nieuws want het zal rust geven bij opdrachtgevers. Pijnpunt is wel dat men op het ministerie de toets of werkzaamheden behoren bij de 'reguliere werkzaamheden van de organisatie' nadrukkelijk op tafel heeft liggen. Bij de ronde tafel over dit onderwerp was hier ook hevig verzet tegen gezien de onuitvoerbaarheid en de verschillende uitleg die hieraan gegeven zal worden. Tijdens de discussie leek het erop dat men op ambtelijk niveau begon te begrijpen hoe lastig dit criterium in de praktijk is te toetsen. Het ministerie zoekt in de uitwerking van de maatregel naar een balans in de driehoek administratieve lasten, handhaafbaarheid en criteria rond gezag.

Bij de tafel 'verduidelijken van gezag' was de conclusie dat gezag geen goed criterium is voor het bepalen van ondernemerschap. Het is naast loon en persoonlijke arbeid een van de drie criteria voor het bepalen van een arbeidsovereenkomst. Er is immers onduidelijkheid over de definitie van gezag. Een zelfstandige zal genegen zijn om zo goed mogelijk te voldoen aan de wens van de klant (opdrachtgever) en in veel gevallen ook deelnemen aan een werkvergadering om het werk te kunnen doen. Een sluitende definitie is er (nog) niet. Iedere opdrachtnemer zou volgens de mensen aan tafel moeten kunnen uitleggen op welke punten er geen gezag is (bepalen werktijden, bepalen tarief etc) en idem voor de opdrachtgever. Iedereen

erkende dat een opdrachtgever altijd een bepaalde mate van gezag heeft, wie betaalt bepaalt ook veel. De manier waarop, en binnen welk tijdsbestek, is iets waar juist de opdrachtnemer zijn invloed kan laten gelden. Zeker bij kenniswerkers of vakmensen want hun ambacht is ook gezag (macht).

De tafel over de webmodule voor de groep tussen laag en hoog tarief gaf mooi weer hoe divers de standpunten uiteen lopen. Vanuit de vakbonden werd gehamerd op een ruime mogelijkheid voor de overheid om te handhaven bij zelfstandigheid waar de eigen keuze te betwisten is, vanuit beroepsgroepen is vooral gepleit voor lage administratieve lasten.

VERVOLG

De bewindspersonen zien de maatregelen in drie categorieën overigens als een tussenstap op weg naar permanentere oplossingen in de toekomst. De discussie over de toekomst van de arbeidsmarkt is volgens minister Koolmees namelijk hoogst noodzakelijk. Daarom is ook een commissie aangekondigd die gaat nadenken over vernieuwing van het sociaal stelsel en de implicaties van nieuwe wetgeving op de langere termijn en de mogelijkheid van de introductie van een ondernemersovereenkomst. De komende maanden zal politiek Den Haag zich dus nog menigmaal over dit dossier buigen.